

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. 3. de Rescriptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

Personarum est perfectio, consistens in fecunditate & communicatione sui ad intra, Pater & filius possunt dici quidem duo spirantes, non tamen spiratores, quia illud suppositorum, hoc verò spirationum dualitatem significat, cum tamen una tantum sit in utroque. Ita *D. Thom. 1. p. q. 31. art. 1. ad. 1. 2. 3. & 4.*

AD TITULUM, II.

Ad finem Numeri primi adde: Propriè dogma est constitutio Ecclesiastica, quæ ad fidem, mandatum autem quæ ad disciplinam; interdictum, quæ ad correctionem malorum pertinet. Alia sanctio, quæ poenam capitalem irrogat, si propriè sumatur. L. sanctio de poena. Alia Canon, quæ in Conciliis promulgatur. Alia Decretum hic, quam Papa non consultus cum consensu Cardinalium tulit. Alia decretalis Epistola, quam Pontifex consultus rescribit. Motus proprius idem, quod edictum. Præceptum idem, quod mandatum. Pragmatica autem Sanctio, quam Imperator cum consilio procerum statuit.

Ad Num. II. Observa, quòd potestas spiritualis immediatè à Deo sit, temporalis autem tantum mediatè, unde Cardinales Jurisdictionem Papæ non conferunt, sicut populus Principi, sed personam tantum designant, cui à Deo vi promissionis à Christo factæ Jurisdictio confertur. *Probat ex cap. Novis. X. de Judic. Laym. lib. 1. tract. 4. c. 6. § 1.*

Ad Num. 23. ad finem adde: Obiicit: *Matth. 18. & Joan. 21.* Dicitur est omnibus Apostolis, quodcunque liga-

veritis super terram &c. Item sicut me m sit Pater, ita & ego mitto vos, atqui à Patre immediatè est missus Christus, ergo etiam Episcopi omnes immediatè à Christo acceperunt suam potestatem, consequenter non habent illam jure humano, sed potius jure Divino. Respondeo, imprimis Sanctum Petrum fuisse Caput Apostolorum, & ipsi etiam soli specificè à Christo dictum esse: quidquid ligaveris super terram &c. Adeoque Petrum tanquam Caput aliquid speciale tamen habuisse præ cæteris. Respondeo secundo & melius, quòd S. Petrus acceperit à Christo potestatem realem sedi coherentem, reliqui autem Apostoli acceperint personalem personæ eorum coherentem. Vel etiam tertio dici potest, licet cæteri Apostoli S. Petro dicantur pares, id tantum iareligendum est, quoad consecrationem, non autem quoad jurisdictionem.

Ad Num. 36. ad finem adde: Aliàs autem Laici super Ecclesiis & personis Ecclesiasticis nulla est attributa facultas, quibus obsequendi manet necessitas, non auctoritas imperandi. *d. Cap. Ecclesia h. tit.* in tantum, ut si quid à laica potestate motu proprio directè simile quid statutum fuerit, quod Ecclesiarum etiam commodum concernit, & favorem, nullius firmitatis existat, nisi ab Ecclesia fuerit approbatum.

AD TITULUM III.

De Rescriptis.

Ad Num. 5. ad finem adde: Rescriptum contra jus vel est destructivum,

vum, & tunc est contra Legem divi-
nam vel naturalem, & non valet, vel
est modificativum, uti quos Deus con-
juxit, homo non sepat, quod Eccle-
sia interpretatur de matrimonio Con-
summato; & tale valet, vel est declara-
tivum ut in ore dum stat omne ver-
bum, non excluduntur plures, negan-
tur tamen pauciores; vel est provisi-
vum uti in exemptione decimarum &
illa rescripta tenent; vel etiam Rescrip-
tum est contra jus humanum, idque
vel publicum, vel privatum, de quibus
vide plura apud Hostiensem ad hunc
titulum, qui hanc materiam fuse per-
tractat:

ADHUC EST TITULUS II.

De Rescriptis.

AD Num. 13. post illa verba: *igno-
ratum habuisse*, adde: Objicies
infra num. 29. ubi dicitur Rescriptum
nihil operaturum si cognita veritate
non fuisse rescriptus, secus si nihilomi-
nus petitioni annuisset, ergo male
dicitur, licet Pontifex fuisset dispen-
satus, non sufficere. Respondetur
primò, quod prior num. 13. loquatur
de vitio substantiali personæ impetran-
tis rescriptum, quod ipsam personam
afficit, eamque omni favore indignam
reddit, posterior verò numerus 29.
tantum de vitio causæ allegatæ, quod
minus est quam primum. Respondetur
secundò, rescriptum tale, de quo
in num. 29. tantum valere secundum
formam juris communis, in num. au-
tem 13. semper esset contra formam
juris communis, ergo ibi valere nullo
modo potest.

Ad Num. 19. ad fin. adde. In sum-
ma regula est, prior tempore est po-
rior, unde si duo impetrent rescripta,
prius impetrans præfertur secundo,
licet secundus suas literas prius præsen-
tavit, & receptus sit in fratrem, modò
ei nudum sit collatum beneficium.
Hæc enim valde differunt, ut patet ex
Gloss. ad c. 12. in 6. Unde si secundo esset
collatum, puto eum præferri. Quòd si
autem Pontifex mihi prius conferat &
postea conferatur alteri, & is installa-
tur, tunc ego præferor, quia collatio
Pontificis mihi statim jus in re dat, & in
dicto casu loquitur *Cap. eum cui in 6.*
Quòd si autem non conferat, sed tan-
tum det gratiam ad proximè vacaturum,
tunc prior præfertur posteriori
in tribus casibus, qui supra recensentur.
Ubi in primo puto legendum, ta-
men illi *neccum* sit collata Præbenda
vacans. Objicies contra dicta *Cap.
17. de Præbend. in 6.* Respondeo bi-
solum dici, quòd posterior ordinari
possit, intellige licet, non negat au-
tem validè. Vel potius dic, id non
posse, quod dedecet Clericos variatio.
Vel melius: quòd loquatur de Ordi-
natione, non de collatione. Quòd au-
tem dicatur *L. quoties Cod. 2. de 2. v.* non
habere locum in beneficiis, hunc sen-
sum habet; quòd is, cui primò colla-
tum beneficium, licet neccum sit in-
stallatus, sit potior prius installato.
Quia in beneficiis per collationem &
acceptationem jus in re acquiritur, ut
colligitur ex *d. cap. 17. idem ex Gloss. ad
d. cap. 12. idem asserit Vallens. de instit.
num. 5.*

Ad Num. 42. ad finem adde: Ubi
observa ex Rebuffo in Tract. de Re-
script.